

A RAINIER-HEGYI NAGYLABÚTÁMADÁS HITELES BESZÁMOLÓJA

A Zombiháború kirobbanóan sikeres és elismert szerzőjétől!

MAX BROOKS

ÖSZTÖNLÉNYEK

MAX BROOKS

ÖSZTÖNLÉNYEK

A RAINIER-HEGYI NAGYLÁBÚTÁMADÁS HITELES BESZÁMOLÓJA

Első kiadás
Könyvmolyképző Kiadó, 2021

Henry Michael Brooksnek, hogy legyőzze minden félelmét

Ó, ez a szörnyű, rusnya majom hozzánk de hasonló!
MARCUS TULLIUS CICERO¹

¹ Marcus Tullius Cicero: *Az istenek természete*. (*De Natura Deorum*, Helikon Kiadó, 1985, fordította: Havas László.)

BEVEZETÉS

NAGYLÁBÚAK ROMBOLTÁK LE A VÁROST. Ezt a cikket nem sokkal a Rainier-hegy kitörése után kaptam. Levélszemétnek hittem, a túlzásba vitt netes kutakodás elkerülhetetlen következményének. Akkoriban úgy éreztem, legalább a századik szakcikket fejeztem be Rainierről, minden szempontból kielemeztem ezt a kétségkívül előre látható és megelőzhető katasztrófát. Az ország többi részéhez hasonlóan tényekre, nem lózungokra volt szükségem. A legtöbb szakcikk a valóság talaján maradt, mivel a Rainier-eset számtalan emberi tévedése – politikai, gazdasági, szervezési – dacára a pszichológiai hatás, a túlzás táplálta hisztéria végzett a legtöbb áldozattal. Erre újra felbukkant, egyenesen a laptopom képernyőjén: NAGYLÁBÚAK ROMBOLTÁK LE A VÁROST.

Csak felejtse el, győzködtem magam, a világ nem fog egy szempillantás alatt megváltozni. Nagy levegő, törlés, és lépjen tovább!

Majdnem megtettem. Ha nincs az az egy szó.

„Nagylábúak.”

A cikk, amit egy kétes hírű kriptozoológiai honlapon tettek közzé, azt állította, hogy míg az ország legjavát lekötötte a Rainier haragja, alig néhány mérföldre egy kisebb, de ugyanolyan véres tragédia zajlott le Greenloop elszigetelt, fényűző csúcstechnikával felszerelt ökoközösségében. A cikk szerzője, Frank McCray leírta, hogy a kitörés nem egyszerűen elvágta Greenloopot a mentőalakulatoktól, de tehetetlenné váltak egy csapat éhes, majomszerű lény ellen, amik ugyanezen katasztrófa elől menekültek.

Az ostrom részleteit Kate Holland greenloopi lakos, Frank McCray hűgának naplója örökítette meg.

– A teste nem került elő – írta McCray a kísérőlevelében –, de ha ki tudná adatni a naplóját, akkor talán felfigyel rá valaki, aki né-
tán látta.

Mikor megkérdeztem, miért én, azt felelte:

– Mert követtem a Rainierről írt szacikkeit. Írás előtt mindig mindennek alaposan utánajárt. Mikor rákérdeztem, miért gondolta, hogy érdekelnének a nagylábúak, azt felelte:

– Olvastam a cikkét a *Fangoriában*.

Nyilván tőle sem volt idegen a háttérkutatás. McCray valahogy előásta az ikonikus horrormagazinban megjelent több évtizedes listámat *Az öt legjobb klasszikus nagylábús filmről*. Leírtam benne, hogy „a nagylábúörület csúcspontján” nőttem fel, arra buzdítva az olvasókat, hogy ezeket az ódon mozikat „egy hatéves gyermek szemével nézzék, ami a képernyőn dülő borzalomról folyton az ablaka előtti sötétben zizegő fára villan”.

Bizonyára az a cikk győzte meg McCray-t, hogy a szívem mé-
lyén még nem állok készen hátrahagyni a gyermekkori rögeszmé-
met. Azt is tudnia kellett, hogy a felnőttkori kétkedésemtől hajtva
alaposan ki fogom vizsgálni a történetét. Meg is tettem. Mielőtt újra
felvettem a kapcsolatot McCray-jel, felfedeztem, hogy igenis léte-
zett egy Greenloop nevű nagy hírverést keltett közösség. Bőséges
sajtóanyag szólt az alapításáról – akárcsak az alapítójáról, Tony Du-
rant-ról. Tony felesége, Yvette ugyancsak előszeretettel vezetett on-
line jóga- és meditációs órákat a város közösségi házából, egészen a
kitörés napjáig. De aznap mindennek vége szakadt.

A Rainier fortyogó sárlavináinak útjában elterülő városoktól ez
nem volt szokatlan, de a helyi Katasztrófavédelmi Hivatal térké-
peinek röpké vizsgálata szerint Greenloop végig érintetlen maradt.
És míg az Orting- és Puyallup-féle lerombolt területek digitális láb-
nyoma idővel visszakapcsolódott, Greenloop fekete lyuk maradt. Se
sajtóközvetítések, se házi felvételek. Semmi. Még a Google Earth

is, ami végtelen gondossággal frissítette a terület műholdképét, csak az eredeti kitörés előtti képet mutatta Greenloopról és a környező vidékről. Bármilyen furcsának találtam is ezeket a figyelmeztető jeleket, végül az a tény hajtott vissza McCray-hez, hogy a katasztrófa után csupán egyetlen helyi rendőrségi jelentésben említették Greenloopot, e szerint a hivatalos nyomozás még mindig „folyamatban van”.

– Mit tud? – kérdeztem tőle néhány nap rádiócsend után. Ekkor küldött nekem egy AirDrop-linket Josephine Schell főerdőőr fényképalbumával. Schell, akivel a kutatás során később interjút készítettem, vezette az első kutató-mentő alakulatot a néhai Greenloop füstölgő romjai közé. A holttestek és a roncsok között fedezte fel Kate Holland (lánykori nevén McCray) naplóját, és minden egyes lapot lefotózott az eredeti példány lefoglalása előtt.

Eleinte kacsára gyanakodtam. A koromnál fogva emlékeztem a hírhedt *Hitler-naplókra*. Ám az utolsó oldalra érve önkéntelenül is elhittem a történetét. Még mindig elhiszem. Talán az egyszerű írásmódja, a nagylábúval kapcsolatos frusztrálóan hihető tudatlansága tette. De talán bennem buzgott az érthetetlen vágy, hogy felszabadítsam az egykori ijedt kisfiú énemet. Ezért adtam ki Kate történetét, számos híradással és háttérinterjúval karöltve, amik remélhetőleg felzárkóztatják a nagylábútudományban kevésbé járatos olvasókat. A kutatás sajtó alá rendezése közben sokat küszködtem a szelektálással. A szó szoros értelmében több tucat szakértő, több száz vadász és több ezer feljegyzett észlelés létezik. Évekbe, ha nem évtizedekbe telt volna mindezek átszítálása, márpedig ez a történet egyszerűen nem várhat annyit. Ezért döntöttem úgy, hogy az interjúmat két, az ügygel személyes kapcsolatot ápoló alanyra korlátozom, irodalmi forrásként pedig megmaradtam Steve Morgan *Nagylábúkézikönyvé*nél. A magamfajta nagylábúrajongók kétségkívül elismerik, hogy a témában nincs átfogóbb és naprakészebb kézikönyv Morganénál, amely összefogja a történelmi beszámolókat, a közelmúltbeli észleléseket és az olyan

szakértők tudományos értekezéseit, mint dr. Jeff Meldrum, Ian Redmond, Robert Morgan (csak névrokonok) és dr. Grover Kantz, nyugodjék békében.

Egyes olvasók talán megkérdőjelezik azt a döntésemet, hogy elhallgatom Greenloop pontos fekvésének bizonyos földrajzi részleteit. Ezzel hátráltatom, hogy turisták és fosztogatók zavarják meg a futó nyomozás helyszínét. E részleteket, valamint a szükséges helyesírási és nyelvtani javításokat leszámítva változatlanul közlöm Kate Holland naplóját. Csak azt bánom, hogy nem interjúvolhattam meg Kate terapeutáját (ő bátorította Kate-et a naplóiírásra) az orvos-beteg titoktartás okán. Ugyanakkor e pszichiáter hallgatása számomra mindennél ékebben árulkodik a reményéről. Elvégre miért főne egy orvos feje, hogy megőrizze a betege titkait, ha nem hinne abban, hogy az illető még életben van?

E szöveg írásának idején Kate-nek tizenhárom hónapja veszett nyoma. Mire ezt a könyvet kiadják, több évre is rúghat az eltűnése ideje, amennyiben nem történik változás.

Jelen pillanatban nincs kézzelfogható bizonyítékom a továbbiakban olvasható történetre. Talán Frank McCray vert át, talán mindkettőnket Josephine Schell palizott be. Önökre, az olvasókra bízom annak a megítélését, hogy mennyire hihetőek a következő oldalak, és hogy hozzám hasonlóan önökben is feltámad-e a feledésbe merült fiatalkori rettegés.

Első fejezet

Ne féljetelek, hogy netán lealacsonyítjátok az emberfajt, ha lemondtok a műveltségről, hogy a bűnös hajlamoktól megszabaduljatok.

JEAN-JACQUES ROUSSEAU¹

Első naplóbejegyzés

Szeptember 22.

Megérkeztünk! Két nap vezetés és egy Medfordban töltött este, de végre megérkeztünk. És tökéletes. A házak tényleg körben állnak. Oké, naná, de maga mondta, hogy ne álljak le, ne húzzak ki, ne sajtírozzak, hogy átírjam. Ezért javasolt papírt és tollat. Nincs törlésgomb. „Csak írjon.” Okés. Tök mindegy. Megérkeztünk.

Bár Frank is itt lenne! Alig várom, hogy este felhívjam. Biztosan szabadkozik majd, amiért Kantonban ragadt a konferencián, én pedig újra rávághatom, hogy nem számít. Már így is annyi mindent tett értünk! Előkészítette a házat, és tárlatvezetésekert tartott FaceTime-on. Igaza volt, mind smafu volt a valósághoz képest. Főleg a túraösvény. Bár velem tarthatott volna a mai első sétámon! Varázslatos volt.

Dan nem jött. Nem lep meg. Azzal takarózott, hogy inkább marad, és segít kipakolni. Mindig azzal jön, hogy segít. Megmondtam neki, hogy ki akarom, ki kell nyújtóztatnom a lábamat. Két nap a

¹ Jean-Jacques Rousseau: *Értekezések és filozófiai levelek*. (Magyar Helikon, 1978, fordította: Kis János.)

kocsiban! Életem legrosszabb utazása! Hiba volt egész idő alatt a híreket hallgatnom. Tudom, fontos „a világhírek beosztása, a tények megjegyzése, de nem rögeszmésen”. Igaza van. Hiba volt. Már megint a venezuelai katonai lázongás. Menekültek. Újabb hajó fordult át a Karib-tengeren. Az a rengeteg hajó. Hurrikánszezon. Legalábbis a rádió szerint. Ha nem vezetek, akkor biztosan megpróbálom a telefonomon nézni.

Tudom. Tudom.

Mentünk volna inkább a parti úton, mint a házasságunk elején. Miért nem erősködtem? De Dan szerint az 5-ös gyorsabb.

Pfuj!

Mindenfelé az a borzalmas nagyipari földművelés. Az a rengeteg téhen, összezsúfolva a forró napon. A bűz. Tudja, milyen érzékeny az orrom. Még érkezéskor is úgy éreztem, beette magát a ruháimba, a hajamba, az orromba. Muszáj volt sétálnom, friss levegőt szívnom, kiállítanom a görcsöt a nyakamból.

Hagytam Dant, hadd csinálja, amit akar, és nekivágtam a házunk mögötti túraösvénynek. Nagyon könnyű, egy lankás emelkedő, száz lépésenként teraszos rönklépcsőkkel. Elmegy a szomszéd ház mellett, és láttam őt. Az idős hölgyet. Elnézést, idősebb. A haja biztosan ősz volt. Talán rövid. Ki látja a konyhaablakon át? A mosogatónál ügyködött. Felnézett és meglátott. Mosolygott és integetett. Mosolyogtam és visszaintegettem, de nem álltam meg. Udvariatlanság? Azt hiszem, nemcsak a kicsomagolásnak, de az ismerkedésnek is megvan a maga ideje. Na, jó, talán igazából nem ezt gondoltam. Igazából nem gondolkodtam. Csak menni akartam. Enyhe büntudatot éreztem, de nem sokáig.

Amit láttam...

Oké, emlékszik, azt gondolta, hogy a vidék felskiccelésével hasznosíthatom a környezetem kényszeres rendezgetését? Jó ötletnek találtam, és ha nézhetőre sikerül, akkor elküldöm telefonon a besz kennelt képet. De ki van zárva, hogy bármilyen rajz, vagy akár fénykép visszaadhatja, amit az első túrámon láttam.

A színek. L. A.-ben minden szürke és barna. Mindig bántotta a szemem az a borult, homályosan izzó ég. A száraz füves barna domboktól pedig tüsszögnöm kellett, és megfájdult a fejem. Itt tényleg minden zöld, mint annak idején keleten. Nem. Jobb. Annyi az árnyalat! Frank azt mesélte, szárazság volt errefelé, és a főút mellett talán kiszúrtam némi sárgás fűvet, de idekint a növényzet szivárványa fogadott – az élénk aranytól a sötétkélig. A bokrok, a fák.

A fák.

Emlékszem az első túrámra a Temescal-kanyonban odahaza, L. A.-ben. Azok az alacsony, szürke, kicsavart tölgyek a pici, szűrős leveleikkel és a vékony, lövedékforma makkjaikkal. Borzasztó elleneségesnek tűntek. Pizskosul színpadiasnak hangzik, de így éreztem. Mintha haragudnának, amiért abban a forró, kemény, poros és halott agyagban kell élniük.

Ezek a fák boldogok. Igen, jól olvasta. Miért ne lennének azok ebben a zsíros, puha, eső áztatta földben? Néhol egy-egy foltos kéreg vagy aranyszínű avar. Beleolvadnak a magas, erőteljes fenyők közé. Akadtak ezüstös aljú tűk, de lapos, puha fajták is, amik gyengéden cirógattak menet közben. Megnyugtató oszlopokként tartják az eget, magasabbak, mint bármi L. A.-ben, beleértve azokat a véznán ingó pálmákat is, amikre valahányszor felnézek, megfájdul a nyakam.

Hányszor is beszéltünk a jobb fülem alatti csomóról, ami a jobb hónaljamig leér? Eltűnt. Hiába tekergettem a nyakamat. Semmi fájdalom. Pedig nem vettem be semmit. Terveztem. A konyhaszekrényen két fájdalomcsillapító várta, hogy hazaérjek. Nem kell. Minden működött. A nyakam, a karom. Ellazult.

Legalább tíz percig ácsoroghattam, figyeltem a leveleken átsütő napfényt, különösen az élénk, ködfátylas pászmákat. Csillogtak. Belenyúltam az egyikbe, a meleg egy érményi korongjába, mire az elszívta a feszültségemet. Röghöz kötött.

Mit is mondott a kényszeres személyekről? Hogy olyan nehéz a jelenben maradnunk? Itt és most nem. Éreztem minden másodpercet.

Behunyt szem. Mély, tisztító lélegzetek. Az illatos, nedves, hús levegő. Eleven. Természetes.

Gyökeresen más, mint a lélegeztetőgépen vegetáló L. A. lopott vízen élő gyepei, pálmái és lakói. Ott sivatagnak kellene lennie, nem egy végtelen díszkertnek. Talán azért olyan savanyú arrafelé mindenki. Tudják, hogy egy átverésben élnek.

Én nem. Már nem.

Emlékszem, arra gondoltam, *ennél már nem lehet jobb*. De mégis. Kinyitottam a szemem, és alig néhány lépésre megláttam egy jókora smaragdzöld bokrot. Azelőtt észre sem vettem. Gyümölcsbokr! Vadszedernék tűnt, de a biztonság kedvéért utánaéztem a neten. (Még a háztól ilyen messze is remek a WIFI-jelerősség!) Igazi volt, és nagy kincs! Frank mintha azt mondta volna, hogy a nyári szárazság elvitte a vadszedernéktermést. Ez a bokor mégis itt volt az orrom előtt. Engem várt. Emlékszik, győzködött, hogy legyen nyitottabb a lehetőségekre, és keressen jeleket?

Teszek rá, hogy hangyányit fanyar volt az ízük. Mi több, csak még jobban estek. Az íz a columbiai házunk mögötti áfonyabokorra emlékeztetett.² Képtelen voltam kivárni az augusztusi érést, muszáj volt már júliusban lelopkodnom a félig lila gyöngyöket. Elárasztottak az emlékek, a régi nyarak, mikor apa a *Blueberries for Salt*³ olvas-ta, én meg kacarásztam, mikor összefutott a medvével. Akkor kezdett csípni az orrom és könnyezni a szemem. Ott és akkor elbőgöm magam, ha nincs az a kismadár.

Igazából kettő. Észrevettem egy kolibripárt, magas, lila vadvirágok körül döngicséltek egy Disney-filmbe illő fénytisztás közepén. Az egyik megállt egy virágnál, mire a másik egyenesen mellé zümmögött, és valami imádnivaló, amit csinált. Kis puszikat nyomott az elsőre, előre-hátra járt a rozsdanarancs tolla és a vörösés rózsaszín nyaka.

² Kate McCray a marylandi Columbiában nőtt fel.

³ *Sal és az áfonyák*. (angol)

Oké, nyilván mostanra tele van a hócipője a hasonlatokkal. Bocs. De önkéntelenül is eszembe jutottak azok a papagájok. Emlékszik rájuk? Amikről beszéltünk? A vad sereg? Emlékszik, hogy egy egész találkozáson át panaszkodtam az őrijtő rikácsolásukra? Sajnálom, hogy hiába próbált rávezetni az összefüggésre.

Szegény párák. A hangjukból süttött az ijedt düh. Megvolt rá az okuk, ugye? Nem csoda, azok után, hogy a szörnyű gazdáik tőlük idegen környezetbe kényszerítik őket. És a fiókáik? Emésztő feszengéssel a génjeikben keltek ki. Nem oda tartoznak! Ahogy semmi sem! Az ember csak akkor látja, mi nincs rendjén, ha összehasonlíthatja azzal, ami rendjén van. Mint ez a hely, a magas, egészséges fákkal és a szerelmes csókokat váltó boldog kismadarakkal. Ami itt van, mind ide tartozik.

Akárcsak én.

Részlet az American Public Media Marketplace⁴ című rádióműsorából. Kai Ryssdal interjújának átirata Greenloop alapítójával, Tony Durant-nel.

RYSSDAL: Mégis, miért döntene bárki, pláne egy városi vagy zöldövezeti élethez szokott illető úgy, hogy elszigetelődjön a vadon mélyén?

TONY: Korántsem vagyunk elszigeteltek. Hétköznapi világ minden tájáról beszélgetek emberekkel, a hétvégéket pedig többnyire Seattle-ben töltöm a feleségemmel.

RYSSDAL: De az idő, amíg bevezet Seattle-be...

TONY: Semmi ahhoz képest, amennyit az emberek nap-hosszat elpazarolnak az autójukban. Gondoljon bele, mennyit ingázik naponta, miközben vagy semmibe veszi, vagy egyenesen megveti a környező várost. A vidéki élet során az ember megtanulja értékelni a városban

⁴ *Piactér*. (angol)

töltött idejét, mert önkéntes, nem kötelező, jutalom, nem nyűg. Greenloop forradalmi életmódja lehetővé teszi, hogy megkapjuk a városi és a vidéki élet legjavát.

RYSSDAL: Beszéljünk egy kicsit erről a „forradalmi életmód”-ról! Korábban a következő Levittownként hivatkozott Greenloopra.

TONY: Az is. Levittown volt a jólét prototípusa. A semmiből tért haza a rengeteg második világháborús veterán, akik alig várták a családalapítást, és hőn vágytak egy saját otthonra, de nem engedhették meg maguknak. Ugyanakkor forradalom következett be az iparban: egyszerűsített termelés, fejlettebb logisztika, előregyártott alkatrészek... mind a háború révén, de töméntelen lehetőséget nyújtva békeidőben. Elsőként a Levitt-család döbbsen rá erre a lehetőségre, és általa létrejött Amerika első „tervezett közösség”-e. Aztán olyan gyorsan és olcsón felhúzták, hogy a modern külváros példaképévé vált.

RYSSDAL: És maga szerint ez a példakép már idejéért.

TONY: Nem én állítom, hanem az egész ország elismerte még a hatvanas években, mikor rájöttünk, hogy az életminőségünk lesz a vesztünk. Mit érünk ennyi fejlődéssel, ha nincs se étel, se levegő, se élhető föld, mikor az emelkedő tenger mindent eláraszt? Már fél évszázada tudjuk, hogy fenntartható megoldásra van szükség. De mire? Fordítsuk vissza az időt? Költözzünk barlangba? A korai környezetvédők e mellett ágáltak, de legalábbis így jött le. Emlékszik a *Kellemetlen igazság* legendás jelenetére, mikor Al Gore mutat egy mérleget, az egyik serpenyőben aranyrudakkal, a másikban meg az Anyafölddel? Miféle választás ez?

Senkitől nem kérheti, hogy adja fel a személyes, tényleges kényelmét holmi légből kapott délibábért. Ezért vallott kudarcot a kommunizmus. Ezért vallottak kudarcot azok

a kezdetleges, „vissza a természethez”-hippikommunák. Az önzetlen szenvedés jó érzés röpké tiltakozás gyanánt, de hosszú távon fenntarthatatlan.

RYSSDAL: Amíg elő nem állt Greenlooppal.

TONY: Megismétlem, hogy nem én álltam elő vele. Csak annyit tettem, hogy a múltbeli hibák szűrőjén át vizsgáltam meg a kérdést.

RYSSDAL: Élesen bírálta a korábbi kísérleteket...

TONY: Nem nevezném bírálatnak. Nem lennék itt az elődeim nélkül. De nézze meg az olyan hatalmas, kormánytőkén finanszírozott ökövárosokat, mint Masdar⁵ vagy Dongtan⁶. Túl nagyok. Túl drágák. Ráadásul kétségkívül túl nagyratörők egy szekvesztrálás⁷ utáni Amerikának. A kisebb európai modellek, mint BedZED⁸ vagy Sieben Linden⁹ ugyancsak tarthatatlanok, mivel az önmegtartóztatás büntetésétől függnék. A floridai Dunedin-tervezet¹⁰ viszont tetszett. Kényelmes és fenntartható, de korántsem bombasztikus, és ez...

RYSSDAL: Jegyezzük meg, hogy Tony a környező házakra és vidékre mutat.

TONY: Most mondja, nem ilyennek képzeled el a „bombasztikus”-t?

RYSSDAL: Igaz, hogy elrabolta a Cygnus céges vakációzóit, és azután állt elő a tervezettel, hogy felgyalogoltatta őket ide?

⁵ Masdar City: önellátó város az Egyesült Arab Emírségek fővárosának, Abu Dzabinak a szomszédságában.

⁶ Dongtan: tervezett ököváros Kína Chongming-szigetén.

⁷ Szekvesztrálás: költségvetés-szabályozási törvény, amit 2013-ban fogadott el az Egyesült Államok Kongresszusa.

⁸ BedZED: 2002-ben megnyitott, száz otthonból álló fenntartható kolónia a londoni Hackbridge-ben, az Egyesült Királyságban.

⁹ Sieben Linden: hálózaton kívüli település Németországban.

¹⁰ Dunedin: ökolakóváros a floridai Dunedinben, az Egyesült Államokban.

TONY: *(nevet)* Bár úgy lenne! Számítottak a reklámszövegre, és tudták, hogy egy olyan parcellával kapcsolatos, amire a szövetségi kormány árverést tervez hirdetni a magánszektornak, de csak akkor hallották az ajánlatomat, mikor már... nos... pontosan ott álltak, ahol mi most.

RYSSDAL: A természet pedig mindennél ékeesebben érvelt.

TONY: Akárcsak én. *(mindketten nevetnek)* Komolyra fordítva a szót, Steve Jobs ugyanúgy játszott a zenekaron, mint én ezen a vidéken¹¹. Mikor az ember itt van, és körülveszi, zsigeri szinten kapcsolódik hozzá, akkor rádöbben, hogy ez a kötelék az egyetlen mód a bolygónk megmentésére. Egész végig ez volt a probléma, elpusztítottuk a természetes világot, mert annyira eltávolodtunk tőle.

Megkértem a cygnusos barátaimat, hogy képzeljenek el két különböző végkifejletet ennek a hamarosan privatizálásra kerülő vidéknek. Vagy lecsupaszítja egy kínai faki-termelő vállalat, vagy... vagy... egy öko-mikroközösség minimális lábnyommal, az új Zöld Forradalom megtestesülése. Hat otthon, semmi több, gyűrűt alkotva egy tekónsforma közösségi ház körül, mert egyes amerikai őslakosok szerint erre az alapra épült a világ.

Aztán leírtam, hogy a tlingit stílusú házak úgy néznének ki, mintha egyenesen az erdőből hajtottak volna ki.

RYSSDAL: Amit most a saját szemünkkel láthatunk.

TONY: Pontosán, de azt nem látni, hogy ezek az otthonok kizárólag újrahasznosított anyagokból készültek. Fa, fém, még a szigetelés is újrahasznosított kék farmeranyag. Egyedül a padlót alkotó bambusz új. A bambusz létfontosságú a bolygónknak. Ezért nő mindenfelé a környéken.

¹¹ „A zenészek a hangszereken játszanak. Én a zenekaron játszom”-idézetet Michael Fassbender mondta az Aaron Sorkin forgatókönyve alapján készült 2015-ös *Steve Jobs* c. filmben (magyar szöveg: Stern Gábor); semmi nem bizonyítja, hogy maga Jobs valaha kimondta ugyanezt.

Nem csupán a valaha volt legsokoldalúbb megújuló építőanyag, de a szén megkötésében is segít. Nem is beszélve az úgynevezett „passzív elemek”-ről, mint a nappali padlótól a plafonig érő ablakairól, amelyek révén a függöny felhúzásával vagy leengedésével fűthető vagy hűthető az egész ház.

De a passzív elemek sem mindenhatók. Aktív környezetbarát technológiával is bőven el vagyunk látva. Látja a tetők kékes-lilás csillogását? Azok napelemek. Leszedhetők és újra felragaszthatók, akár a régi tapéta, ráadásul „hármás elágazásúak”, hogy még a felhős napokon is minden fotont hasznosíthassanak. Az átalakított amperket pedig a Cygnus saját fejlesztésű akkuiban tároljuk, amik nem csupán beleolvadnak a falakba, de a versenytársainkénál 13,5 százalékkal hatékonyabbak.

RYSSDAL: Ezt neked, Elon Musk!

TONY: Ugyan már, imádom Elont, és jó srác, de kicsit le van maradva.

RYSSDAL: Mint a napenergia-befektető program?

TONY: Pontosan. Ha az ember több energiát termel a kelténél, miért ne adhatná vissza a szolgáltatóknak? És nem árendedményre célzok, mint egyes államokban, hanem árulni, káapéért, akárcsak a németek majdnem két évtizede. Ez nem technológia, hanem jó üzlet, az ember pénzt kereshet a tétlen ücsörgéssel.

RYSSDAL: Ha már szóba került az ücsörgés...

TONY: Erre akartam rátérni. A házak nem csupán a napenergiát hasznosítják, de a metángázt is, mégpedig, hiszik vagy sem, a saját ürülékünkéből. Kiemelném, hogy ez sem újdonság. A fejlődő országokban már évek óta hasznosítják a biogázt. Még egyes amerikai városok is lecsaptak a szeméttelepeiken összegyűlt készletekre. Greenloop fogta ezt a kemény munkával elért tapasztalatot, és

felturbózta az amerikai kertvárosi igényekhez. Minden házat egy biogáz-generátorra építettünk, ami lebont minden lehúzott anyagot. De nem kell látni, szagolni vagy tudomást venni róla. Mindent a Cygnus „okos otthon-rendszere” szabályoz.

RYSSDAL: Beszélne egy kicsit arról a rendszerről?

TONY: Abban sincs semmi újdonság. Az otthonok folyamatosan okosodnak. Greenloop csak gyorsabban elérte a végcélt. A központi otthonprogram vagy hang-, vagy távvezérléssel működik, méghozzá folyamatosan az energia-megtakarítást tartva szem előtt. Mindig töpreng, mindig számít, mindig gondoskodik róla, hogy egyetlen amper vagy hőegység se menjen veszendőbe. Minden szobát el-láttunk mind hő-, mind mozgásérzékelőkkel. A legtakarékosabb fokozaton automatikusan lekapcsolják minden üres helyiség világítását és fűtését. Mindehhez csak annyi kell, hogy az ember ugyanúgy éljen, mint addig. Egyetlen mákszemnyi kényelmet vagy időt sem kell feláldoznia.

RYSSDAL: Ez ugyanarra a politikai akaratra nyúlik vissza, aminek révén Washington állam átalakította a nap-energia-politikáját.

TONY: És a pénz feléből állták az építkezést, és megépítették a magánutat a főúttól, és lefektették azt a rengeteg mérföld száloptikás kábelt.

RYSSDAL: Zöld munkák.

TONY: Zöld munkák. Ki üzemelteti azt a rengeteg flancos berendezést? Ki pucolja a napelemeket? Ki kaparja ki az elhasznált végterméket a biogáz-generátorokból, hogy el-kocsizza a szeméttel, az újrahasznosítható hulladékkal és a konyhai maradékokkal, végül a gyümölcsfák körül szét-szórható komposztként visszahozza a szerves hulladékot? Tudja, hogy Greenloop minden polgára kettő és négy közötti szolgáltatóipari munkahelyet teremt az amerikai

honfitársainak? Mindegyiküket a közösségi háznál feltöltött elektromos buszokkal hozzák. És ez csak a szolgáltatóipar. Mi van azokkal, akik ténylegesen megépítik a napelemeket, a biogáz-generátorokat és a fali akkukat? Gyártás. Hazai termékek. Ez a Zöld Forradalom, a Zöld Új Irány, amit immár a Zöld Zöld Társadalomnak hívnak. Greenloop ugyanúgy megmutatja a lehetőségeket, mint annak idején Levittown.

RYSSDAL: Azért ne feledkezzünk meg Levittown faji elkülönítési elveiről!

TONY: Ne, ne feledkezzünk meg róluk! Mi több, pontosan erre célzok: Levittown kirekesztő volt; Greenloop viszont befogadó. Levittown meg akarta osztani a népet; Greenloop az egyesítésre törekszik. Levittown el akarta választani az embereket a természet világától; Greenloop vissza akarja vezetni őket.

RYSSDAL: De a legtöbben nem engedhetik meg maguknak, hogy efféle közösségben éljenek.

TONY: Nem, de egy szeletét annál inkább. Ez volt Levittown alapelve, nemcsak az otthonok, de minden velük járó kényelem bemutatása: automata mosó- és mosogatógépek, televíziók. Egy egész életmód. Mi is erre törekszünk a Greentechkel, a napelemek és az okos otthonok terén pedig már jó úton haladunk. De ha a szó szoros értelmében egyetlen tető alá gyűjthetjük ezeket a bolygómentő ötleteket, és elég Greenloopot szét tudunk szórni az országban, hogy ezek a gondolatok bekerüljenek a köztudatba, akkor végre megszűnik a Zöld Forradalmunk. Vége az áldozatnak, vége a büntudatnak. Vége a bolygó és a bevétel közti ellentétnek. Az amerikaiak mindent megkaphatnak, márpedig mi amerikaibb, mint mindent megkapni?

MÁSODIK FEJEZET

A boldogság: jó bankbetét, jó szakács és jó emésztés.

JEAN-JACQUES ROUSSEAU

Második naplóbejegyzés

Szeptember 23.

Tegnap este meghívtak minket egy „üdvözlő svédasztalra” a közösségi házba.

Jut eszembe, még le sem írtam az épületet. Bocsánat. Olyan, mintha egy átlagos tervezett közösség lakásszövetkezetének közösségi termét egy északnyugat-amerikai hosszúház mintájára rendeznék el. A hosszúházra tegnap este gugliztam rá. Az épület majdnem szakasztott olyan, mint a képeken. Az egyik oldalon egy tágas, szabad felhasználású térrel és egy főzőfülkével, a másikon egy barátságos, kőből rakott kandallóval. A tűz izzása egyszerűen káprázatosan keveredik a fenyőgyertyák és az alkonyat természetes fényével. A közösségi ház kelet-nyugati fekvésű, így elég nyitva hagynunk a jókora kétszárnyú ajtót, hogy elgyönyörködhessünk a naplementében. Meglepően meleg van, semmivel sem hűvösebb az L. A.-i estéknél.

Micsoda idilli környezet, és micsoda *fogások*! Fekete vajas szójasaláta, kinoa roston sült zöldséggel és lazac a környékbeli folyókból! Első fogásként pazar levessel kezdtünk: zöldséges hajdinaleves Boothe-ék konyhájából. Két házzal balra laknak tőlünk. Végán inyencek. *Tényleg* ők főzték a levest, nem csak bekeverték és felforralták. A szobatészta is házilag készült. Aznap érkezett friss

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha örökre és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatod vele.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

alapanyagokból. Rengeteg szobát ettem, mióta L. A.-be költöztem. Még a Nobuban is, ahol Dan és az egykori társai megünnepelték a cégük indulását, de az ehhez képest a fasorban sem volt.

– Házi készítésű. – Legalábbis Vincent szerint. Kedvelem, akár csak a feleségét, Bobbit. A hatvanas éveikben járnak, mindketten alacsonyok és boldogok, pontosan úgy néznek ki, ahogy az ember elképzel egy nagybácsit és egy nagynénit.

Ráadásul nem ítélik el a nem vegánokat. Ez nagyon elítélőnek hangzik? Tudja, kikről beszélek: a venice-i vegánokról, főleg az újakról. Ahogy Dan bőrcipőjét vagy az én selyemblúzomat nézték, vagy mikor az egyikük börtönnek titulált egy akváriumot. Komolyan mondom, egy házibuliban voltunk, és ez a fickó az esztétét vesztette a házigazda sziklakertje láttán. „Hogy tetszene neked, ha légbuborékba zárnának az óceán fenekén?” Nem úgy Boothe-ék. Olyan kedvesek. Dan pedig *imádkozta* a házavató ajándékukat.

Képzelden el egy kézre álló színacél, fejjel lefelé fordított *T* betűt. A *T* nyaka hosszú, keskeny, megélezett, hegyes csúcsban végződő kanálként nyúlik ki az ujjai közül. Bobbi elmagyarázta, hogy ez egy kókusznyitó, direkt a „pórusokba” beverésre tervezve. Ez a kis, sötét, fedett lyukak hivatalos neve. Sosem hittem volna. Ahogy azt sem, hogy a kókuszvíz a világ legjobb természetes szomjoltója. Vincent szerint mindennél közelebb áll a saját vérsajtjeinket alkotó folyadékhoz.

– Nem mintha szükség lenne amatőr vérátömlesztésre – tréfálkozott Bobbi, de annál komolyabban magyarázta a kókuszvíz előnyeit egy kiránduláson. Minden reggel elmennek túrázni, nyaranta pedig kupacsám fogyasztják a kókuszt.

– Arról nem is beszélve, hogy mások szemét is kiszúrhatjátok vele – tette hozzá Bobbi, miközben Dant figyelte, aki a nyitóval döfködte a levegőt. Kinézett úgy tizenkét évesnek, és úgy is beszélt. – Öcsém, ez aztán fasza! Köszönjük!

Azt hiszem, akkor kínosan kellett volna feszengennem, de Boothe-ék büszke szülőkként figyelték.